

Status Questionis

Rivierherstel Luik Natte Natuur

STAND VAN ZAKEN 31 DECEMBER 2019

UITGEVOERD DOOR DE VLAAMSE WATERWEG

I.S.M. DE WERKGROEP NATTE NATUUR

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Kadering.....	3
3	Algemene stand van zaken.....	4
3.1	Vorbereidende plannen en studies	5
3.1.1	Opmaak LER's.....	5
3.1.2	Opmaak RUP's.....	5
3.1.3	Opmaak inrichtingsplannen	6
3.1.4	Opmaak uitvoeringsplannen.....	6
3.1.5	Onteigeningsplannen/procedures.....	7
3.1.6	Vergunningendossiers/procedures	7
3.2	Grondzaken	8
3.3	Realisatie van de taakstelling natte natuur	10
3.3.1	Oppervlaktetaakstelling	10
3.3.2	Natuurdoeltypen/natuurdoelstellingen	10
3.3.3	Effectieve realisatie, resterende taakstelling	11
3.3.4	Oppervlakte die in aanmerking komt voor effectieve inrichting op korte termijn.....	11
3.4	Financiële stand van zaken	12
3.4.1	Ramingen	12
3.4.2	Budgetten.....	12
3.4.3	Subsidies.....	13
3.5	Overleg en communicatie	13
3.6	Flankerend beleid goedgekeurd in kader van Rivierherstel.....	13
3.7	SAMENVATTING.....	15
3.8	10 Deelgebieden	18
4	Bijlagen	29
4.1	Beknopte historiek	29

1 INLEIDING

Deze Status Questionis wordt opgemaakt naar aanleiding van het overleg met de CEO's van alle betrokken administraties op 6 juni 2018. Er werden toen volgende afspraken gemaakt:

- Er kan gestart worden met de **effectieve inrichting** van de reeds verworven gronden/percelen in alle gebieden.
- Om zicht te krijgen op de noodzakelijke vervolgstappen is er behoefte aan de **opmaak van een zgn. 'status questionis'**.
- Eventuele **opportunities buiten de 10** reeds aangeduide gebieden, voortvloeiend uit de integrale gebiedsvisie van dept. OMG, kunnen ook mee in beschouwing worden genomen voor de realisatie van natte natuur, evenwel met de garantie dat de verwervingen steeds op basis van vrijwilligheid bekomen worden/gebeuren.

Dit rapport geeft de stand van zaken van het luik Rivierherstel deel natte natuur met enerzijds een globaal overzicht betreffende de voorbereidende plannen en studies, grondzaken, financiële stand van zaken en realisatie van de taakstelling.

In dit rapport wordt daarnaast ook een stand van zaken gegeven in de verschillende deelgebieden. Per deelgebied wordt dit weergegeven in een 'fiche' en een kaart.

Er werd ook een overzichtstabel opgemaakt die een globaal beeld geeft op de stand van zaken.

De eerste versie van de Status Questionis werd opgemaakt in 2018 en wordt vanaf dan jaarlijks geactualiseerd.

2 KADERING

Dit rapport kadert binnen de Beslissing van de Vlaamse regering van 2006 (VR2006/1606/doc.0610 en DOC.0610BIS) over het **geïntegreerd plan Seine Schelde** (koppeling tussen luik Binnenvaart en luik Rivierherstel) en de beslissing van de Vlaamse regering van 2010 (VR 2010 1712 doc.128TER) waarin onder meer de **ontwikkeling van 500 ha watergebonden, terrestrische natuur (natte natuur) in 10 deelgebieden** wordt vooropgesteld.

Deze beslissing legt ook de **verantwoordelijkheden** vast met betrekking tot de uitvoering en maakt daarbij een onderscheid tussen enerzijds het geïntegreerde project (incl. de voortgangsbewaking van het luik Rivierherstel) en anderzijds de uitvoering van de maatregelen en studies voor de ontwikkeling van 500 ha natte natuur (incl. het opmaken van LER's en het oprichten van een grondenbank).

De beslissing voorziet ook in het oprichten van **een stuurgroep** om voor het luik Rivierherstel de voortgang van de uitvoering conform bijlage 6 te bewaken en de samenwerking met ANB en VLM te verzekeren. De stuurgroep werd ondertussen uitgebreid met Departement Omgeving en Departement Landbouw en Visserij. De stuurgroep bewaakt de resultaten van de monitoring, de planning, uitvoering en opvolging van de uitvoeringsprojecten.

Voor meer duiding bij de historiek en passages uit de BVR verwijzen we naar de **bijlagen**.

3.1 VOORBEREIDENDE PLANNEN EN STUDIES

3.1.1 OPMAAK LER'S

Groep 1 = Laag-Vlaanderen, Posthoornhoek en Paters Mote

De opmaak van de LER's voor de eerste groep deelgebieden werd aangevat in 2011. Er werd op 14 december 2011 een toelichtingvergadering voor de betrokken landbouwers georganiseerd. In diezelfde maand werd begonnen met de enquête bij de landbouwers. In 2012 werden deze LER's afgewerkt. Deze LER's werden toegelicht aan de Begeleidingscommissie op 25 november 2011 en op 22 januari 2013.

Groep 2 = Bavikhove-Ooigembos en Sint-Baafs-Vijve

De LER's van de tweede groep deelgebieden, gelegen tussen Kortrijk en Deinze, werden in 2012 opgestart en in 2013 beëindigd. Er was een infovergadering voor de landbouwers op 29 januari 2013. De resultaten van de LER's werden voorgesteld aan de landbouwers en de Begeleidingscommissie op 18 december 2013.

Groep 3 = Oeselgem-Mandelmonding, Neerhoek – Ponthoek, Heuvelhoek, Gottem Pereboom en Grammene

De LER's voor de derde groep deelgebieden werden in juli 2013 opgestart en afgerond in het voorjaar van 2014. Er was een infovergadering voor de landbouwers op 3 juli 2013.

Overkoepelend LER (2014)

De LER's werden samengevoegd tot een overkoepelend LER, het zogenaamd 'LER totaal overzicht 10 deelgebieden'.

Uit het overkoepelend LER bleek dat de feitelijke impact op landbouw van de geplande grondverwerving in de 10 deelgebieden groter was dan aanvankelijk ingeschat op basis van een desktop landbouwgevoeligheidsanalyse, uitgevoerd in 2006-2007 voor de Leie en ruime omgeving.

3.1.2 OPMAAK RUP'S

Van de geselecteerde gronden ligt momenteel reeds 235ha in de bestemming natuurgebied (en de meeste ook met overdruk VEN).

Laag-Vlaanderen, Posthoornhoek, Paters Mote en Bavikhove-Ooigembos (2008)

Voor deze deelgebieden werd de groene bestemming vastgelegd met het RUP Leievallei en open ruimte omgeving Kortrijk, definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering op 7 november 2008. De deelgebieden Posthoornhoek en Paters Mote hadden reeds een groene bestemming op het gewestplan en werden herbevestigd als natuurgebied met het betreffende RUP.

Overige gebieden

Enkel deelgebied Sint-Baafs-Vijve heeft reeds een natuurbestemming op het gewestplan.

Voor de overige gebieden werd momenteel nog geen RUP opgemaakt. In 2011 werd het GRUP 'Vallei van de Leie van Bavikhove tot Deinze' reeds geagendeerd en goedgekeurd door de bevoegde commissie, doch het proces werd niet verder opgenomen in het gebiedsgericht programma van het

coördinatieplatform AGNAS, gezien er nog te veel onduidelijkheid was. Het RUP proces werd 'on hold' gezet en niet meer opgestart in afwachting van verdere besluitvorming.

Voorlopig wordt er niet gestart met de opmaak van de RUP's. Het verder proces zal uitwijzen waar en wanneer de RUP's opgemaakt kunnen worden. Voor beperkte werken kan via VCRO art. 4.4.7.§2 gewerkt worden. Voor verworven gronden die men wil inrichten, kan Departement Landbouw een positief advies verlenen, op basis van een voorafname van het programma.

Deze situatie bleef ongewijzigd.

3.1.3 OPMAAK INRICHTINGSPLANNEN

Laag Vlaanderen (2014)

In 2014 werd een eerste inrichtingsplan afgerond voor Laag Vlaanderen.

Er was een begeleidingscommissie met alle betrokken actoren op 31 oktober 2013.

Het plan werd voorgelegd aan de stuurgroep van **5 maart 2014**.

Bavikhove - Ooigembos en Neerhoek – Ponthoek (2018)

In 2017 werd gestart met de opmaak van de inrichtingsplannen voor de deelgebieden Bavikhove - Ooigembos en Neerhoek - Ponthoek. Er was een begeleidingscommissie met alle betrokken actoren op 20 februari 2018. Tijdens de opmaak van de inrichtingsplannen zijn er zitdagen georganiseerd voor de betrokken landbouwers en eigenaars.

De plannen werden voorgelegd aan de stuurgroep van **27 augustus 2018**.

Overige gebieden

ANB en VLM zijn in 2018 gesprekken gestart over de verdere opmaak van de inrichtingsplannen voor de resterende 7 deelgebieden a rato van **2 inrichtingsplannen per jaar** in de **periode 2019-2023**. De volgorde van opmaak zal worden afgestemd op de opportuniteiten die zich voordoen. Momenteel leiden de gesprekken tussen ANB en VLM (nog) niet tot concrete afspraken voor een verder aanpak.

Inrichtingsplannen worden steeds voor de totaliteit van het deelgebied opgemaakt zodat ze een duidelijk beeld geven van de mogelijkheden tot inrichting en realisatie natte natuur binnen het deelgebied. In voorbereiding van deze plannen is het nodig peilbuizen te kunnen plaatsen op de gronden gelegen binnen de deelgebieden. Dit om meer inzicht te verwerven in de effectieve grondwaterstanden en -schommelingen.

Er werden geen inrichtingsplannen opgestart in 2019 of verdere afspraken gemaakt over de opmaak van de resterende plannen.

3.1.4 OPMAAK UITVOERINGSPLANNEN

Voor de deelzones waarbinnen inrichting mogelijk is, dient volgend op het inrichtingsplan een uitvoeringsplan opgemaakt. ANB bekijkt momenteel de mogelijkheden om deze uitvoeringsplannen op te maken. De gebieden die hiervoor in aanmerking komen zijn volgende:

Bavikhove – Ooigembos

Opmaak uitvoeringsplan voor **2,4 ha** in 2019 (gebied dat op korte termijn kan ingericht worden). De andere korte termijn inrichtingen betreffen bebossing die geen uitvoeringsplan nodig hebben.

Neerhoek – Ponthoek

Opmaak uitvoeringsplan voor **7,6 ha** in 2019-2020.

3.1.5 ONTEIGENINGSPLANNEN/PROCEDURES

Nadat het inrichtingsplan van een deelgebied is opgemaakt, wordt zonodig een onteigeningsplan opgemaakt van de percelen die, naargelang het deelgebied, nog geen eigendom zijn van ANB.

Er zijn geen onteigeningsplannen in opmaak en er lopen momenteel geen onteigeningsprocedures.

3.1.6 VERGUNNINGEN DOSSIERS/PROCEDURES

Er lopen momenteel nog geen vergunningsdossiers.

In 2019 werd een vergunningsaanvraag ingediend voor de inrichting van 2,4 ha in Bavikhove – Ooigembos.

Begin 2020 zal een vergunningsaanvraag ingediend worden voor de inrichting van 7,6 ha in Neerhoek.

3.2 GRONDZAKEN¹

Grondenbank

Omdat het herstellen van watergebonden, terrestrische (natte) natuur enkel in aaneengesloten gebieden realistisch is, wordt in het BVR 2010 geopteerd voor de verwerving van de gronden in de deelgebieden. ANB staat in voor de grondverwervingen ten behoeve van de ontwikkeling van natte natuur. De samenwerkingsovereenkomst VLM-ANB m.b.t. de grondenbank dateert van 26/03/2012.

- **Verwervingen in de 10 deelgebieden**

In de bijhorende tabel is een overzicht gegeven van de grondverwervingen per deelgebied. Via de grondenbank met stimuli konden gronden verworven worden in Grammene, Heuvelhoek en Neerhoek – Ponthoek. Verder ook nog beperkt in Bavikhove – Ooigembos en Oeselgem – Mandel.

Sinds 2012 kon **30,78 ha** aangekocht worden in de deelgebieden.

- **Verwervingen Ruilgronden in het zoekgebied (= grondgebied gemeenten)**

Sinds 2012 kon **19,85 ha** aan ruilgronden aangekocht worden. De ruilgronden zijn gelegen in Grammene, Machelen en Wervik.

In 2019 konden geen bijkomende gronden verworven worden.

Andere

In Posthoornhoek kon ANB **2,98 ha** aankopen, in Boelake (aandachtsgebied in kader van opportuniteiten) kon ANB in 2018 **9,9 ha** rechtstreeks aankopen. In Kruiskouter (aandachtsgebied in kader van opportuniteiten) werden de mogelijkheden, op vraag van de stad Kortrijk, in 2018 nogmaals bekeken. Er zijn daar echter (voorlopig) geen opportuniteiten met het huidige pakket aan maatregelen in kader van natte natuur.

In 2019 waren er geen opportuniteiten tot aankoop van gronden door ANB.

Totale oppervlakte gronden in eigendom openbaar bestuur²

De totale oppervlakte die momenteel in eigendom is van een openbaar bestuur binnen de 10 deelgebieden is de som van de oppervlakte die reeds in eigendom was (97,84 ha) en de grondverwervingen via de grondenbank sinds 2012 (30,78 ha). Deze oppervlaktes zijn per deelgebied opgenomen in de tabel. Daarnaast kon 2,98 ha in Posthoornhoek aangekocht worden door ANB en 9,9 ha op basis van een opportuniteit in het aandachtsgebied Boelake. In totaal is nu ongeveer 141,5 ha in eigendom van een openbaar bestuur, waarvan **131,6 ha binnen de 10 zoekgebieden**. De gronden liggen verspreid in de deelgebieden. Dit cijfer zegt dus nog niets over de effectieve of directe inzetbaarheid van deze gronden voor natte natuur (zie verder hieronder en onder 3.3.2 en 3.3.4).

Deze situatie bleef ongewijzigd in 2019.

Totale oppervlakte vrij van gebruik

Van deze 131,6 ha is tegen 01/01/2020 ongeveer **82 ha** vrij van (landbouw)gebruik. Dit betekent echter niet dat al deze gronden al op korte termijn kunnen ingericht worden (zie verder onder 3.3.4).

¹ Er werd voor deze oefening een GIS-project opgemaakt. In deze GIS-oefening werd gewerkt met de digitale versie van CADMAP/GRB en werden oppervlaktes gegenereerd op basis van deze GIS-laag. De cijfers van de grondverwervingen in het kader van de grondenbank worden door de VLM bijgehouden op basis van de effectieve kadastrale oppervlakte. Hierdoor kunnen er kleine verschillen zitten tussen de oppervlaktes op de kaarten en deze in de overzichtstabel.

² Hierin zijn de gronden van gemeentebesturen ook meegeteld.

Op basis van de huidige inzichten en gegevens (over het beëindigen van pachtovereenkomsten) zal deze oppervlakte binnen 5 jaar (tegen 1/01/2024) toenemen met ongeveer **25,8 ha** in de 10 deelgebieden. Samen met de gronden van Boelake die konden verworven worden zou dan 118 ha vrij van landbouwgebruik zijn.

Deze situatie bleef ongewijzigd in 2019.

3.3 REALISATIE VAN DE TAAKSTELLING NATTE NATUUR

3.3.1 OPPERVLAKTETAAKSTELLING

In de nota bij de beslissing van de Vlaamse regering (VR2006/1606/doc.0610 en DOC.0610BIS) werd de ontwikkeling van “ongeveer 500 ha watergebonden, terrestrische natuur” in de Leievallei vooropgesteld als onderdeel van het Luik Rivierherstel. Er werd beslist tot de opmaak van de nodige MER-studies en een landbouwstudie ter voorbereiding van het geïntegreerde plan Seine Schelde.

In de beslissing van 2010 (VR 2010 1712 doc.128TER) neemt de Vlaamse regering kennis van de resultaten van het planMER Seine Schelde (en de erin verwerkte landbouwstudie) waarin de haalbaarheid van 500 ha natte, terrestrisch natuur in de Leievallei werd nagegaan. De totale potentiële oppervlakte voor watergebonden, terrestrische natuur werd op 601 ha begroot, waarvan 65,5 ha reeds biologisch waardevol tot zeer waardevol is, zodat de maximale biotoopwinst op 521 ha wordt ingeschat. Er werd beslist ANB te belasten met de uitvoering van de maatregelen en studies voor **de ontwikkeling van 500 ha natte natuur** en VLM met de opmaak van de benodigde LER's.

Uit het overkoepelend LER (2014) bleek dat de feitelijke impact op landbouw van de geplande grondverwerving in de 10 deelgebieden groter was dan aanvankelijk ingeschat op basis van een desktop landbouwgevoeligheidsanalyse. De parlementaire Commissie van 12 april 2016 concludeerde dat de oorspronkelijk vooropgestelde oppervlaktedoelstelling behouden blijft, er is geen beslissing tot reductie ervan. Over de concrete invulling van deze doelstelling kan verder onderzoek gebeuren, waarbij alle opties open blijven.

De volledige taakstelling van 500 ha werd verdeeld over **10 deelgebieden**, met elk een oppervlaktetaakstelling naar de te realiseren natte natuur (zie bijlage 6). De oppervlaktes en begrotingen zijn **indicatief**. Deze kunnen in het kader van de planvorming verschoven worden binnen de in het planMER aangegeven zones met voldoende potentie, zonder evenwel de globale doelstelling van 500 ha watergebonden, terrestrische natuur in het gedrang te brengen. De stuurgroep kan hiervoor een gemotiveerd voorstel opmaken (al dan niet kaderend in het jaarrapport) en voorleggen aan de Vlaamse Regering.

3.3.2 NATUURDOELTYPEN/NATUURDOELSTELLINGEN

Het streefbeeld voor natuurherstel in de Leievallei en de beoogde natuurtypes zijn gebaseerd op de resultaten van de voorafgaande Ecohydrologische studie (2007) en de Ecologische gebiedsvisie uitgevoerd door INBO (2007) en verder beoordeeld in het planMER (2008):

- Moeras of **open water**
- Optimaal natte of overstroombare natuurtypes
- Optimaal vochtig
- Mogelijk vochtig met drogere natuurtypes

De totale oppervlakte natte natuur kan gerealiseerd worden door **ecotoopwinst en ecotoopwijziging** naar de gewenste (alluviale) ecotopen.

Het aantal hectares **open water** mag niet in rekening worden gebracht voor de oppervlakte natte natuur aangezien de doelstelling natte **terrestrische** natuur betreft.

De **bestaande biologisch waardevolle natuur** (biologisch waardevol volgens BWK) wordt meegenomen in de 500ha natte natuur die dient ontwikkeld te worden binnen Rivierherstel Leie, waarbij minstens een biotoopwijziging of biotoopverbetering richting natte natuurdoeltypen wordt doorgevoerd.

De **reeds opgemaakte inrichtingsplannen** geven een concreter beeld van de natuurtypes die in deze deelgebieden kunnen gerealiseerd worden. De 2 nieuwe inrichtingsplannen zijn in bijlage bijgevoegd. Uit het inrichtingsplan van Bavikhove – Ooigembos is gebleken dat biotoopwinst of -wijziging niet mogelijk blijkt voor 18 ha gelegen binnen dit deelgebied.

3.3.3 EFFECTIEVE REALISATIE, RESTERENDE TAAKSTELLING

Eind 2018 werd **1,6 ha bebossing** gerealiseerd in Bavikhove - Ooigembos. De resterende taakstelling blijft dus 498,4 ha.

In 2019 werden geen gronden ingericht, de resterende taakstelling blijft ongewijzigd.

Begin 2020 zal bijkomend **2,4 ha** ingericht worden in Bavikhove – Ooigembos en in het najaar 2020 plant ANB de inrichting van **7,6 ha** in Neerhoek-Ponthoek. Eind 2020 zou dan **11,6 ha** ingericht zijn en zal de resterende taakstelling 488,4 ha bedragen.

3.3.4 OPPERVLAKTE DIE IN AANMERKING KOMT VOOR EFFECTIEVE INRICHTING OP KORTE TERMIJN

Om in aanmerking te komen voor inrichting dienen de gronden in eigendom te zijn en vrij van gebruik en mag er geen effect zijn op omliggende percelen die nog in landbouwgebruik zijn. Momenteel voldoet **21,7 ha** aan deze criteria. Daarenboven dient uiteraard het inrichtingsplan voor het betreffende deelgebied reeds beschikbaar te zijn. Hierdoor valt de oppervlakte in Posthoornhoek af en blijkt dat **10 ha** momenteel in aanmerking komt om in te richten.

- **2,4 ha** Bavikhove – Ooigembos (begin 2020),
- **7,6 ha** in Neerhoek – Ponthoek (vanaf 2020).
- 9,5 ha in Posthoornhoek (nog geen inrichtingsplan beschikbaar),

Bij nadere concretisering van de plannen werd de oppervlakte teruggebracht van 12,2 ha naar 10 ha.

3.4 FINANCIËLE STAND VAN ZAKEN

3.4.1 RAMINGEN

Inrichting

Bij de inrichtingsplannen wordt telkens een kostenraming gevoegd. Voor de drie reeds opgemaakte inrichtingsplannen is er dus al zicht op de benodigde budgetten. De kosten voor de technische studies ten behoeve van de uitvoering worden per deelgebied op 100.000 euro (incl. BTW) geraamd.

Inrichtingsplan	Oppervlakte deelgebied	Kostenraming (incl. BTW)
Laag Vlaanderen	43,2 ha	559.142 euro
Neerhoek – Ponthoek	(fase 1) 43,0 ha	651.900 euro
Bavikhove – Ooigembos	66,0 ha	1.413.667 euro

Op basis van deze gegevens wordt de gemiddelde kostprijs voor inrichting op 17.250 euro/ha ingeschat. Er wordt op basis van dit gemiddelde geraamd dat voor de inrichting van 500 ha natte natuur ongeveer een budget van 8.625.0000 à **9.000.000 euro** (incl. BTW) nodig is. Voor de voorbereidende studies is bijkomend **1.000.000 euro** (incl. BTW) nodig.

Verwervingen gronden

Uit het overzicht blijkt dat reeds 141,5 ha zowel binnen de 10 deelgebieden als in gebieden waar kan gewerkt worden op basis van opportuniteiten, in eigendom is van een openbaar bestuur. Op basis van de reeds beschikbare inrichtingsplannen blijkt dat 18 ha niet in aanmerking komt voor de realisatie van natte natuur, grotendeels gelegen op gronden in eigendom van een openbaar bestuur. Er dient dus, op basis van de huidige inzichten, nog minstens 376,5 ha verworven te worden.

Op basis van de cijfers van alle grondverwervingen via de grondenbank (zowel binnen de 10 deelgebieden als ruilgronden) blijkt dat gemiddeld ongeveer 55.000 euro/ha werd betaald. Voor de raming van het benodigde budget voor verwervingen wordt hier 60.000 euro/ha gehanteerd (incl. flankerend beleid). Voor de **resterende 377 ha** die minstens nog dient verworven te worden, wordt dan ook een noodzakelijk budget van minstens 22.600.000 euro of **23.000.000 euro** ingeschat.

3.4.2 BUDGETTEN

Inrichting

Jaarlijks kan een deel van het totale beschikbare budget binnen ANB gebruikt worden voor Rivierherstel Leie.

Verwervingen gronden via lokale grondenbank

ANB staat (binnen de perken van de beschikbare kredieten) in principe in voor de financiering van het jaarlijkse budget van de Grondenbank 'Rivierherstel Leie, deel natte natuur'.

In de overeenkomst tussen ANB en VLM houdende de oprichting van de lokale grondenbank 'Rivierherstel Leie, deel natte natuur', werden afspraken gemaakt over de financiering.

In de grondenbank is daarover volgende opgenomen:

Jaarlijks zal de VLM ten behoeve van de begrotingsopmaak en begrotingsaanpassing van ANB tijdig een raming van de te verwachten uitgaven en inkomsten in uitvoering van de activiteiten van de grondenbank "Rivierherstel Leie, deel meanders" aan ANB overmaken. ANB stelt de VLM ten behoeve van de begrotingsopmaak en begrotingsaanpassing van de VLM tijdig op de hoogte van de middelen die zij ter beschikking kan stellen van de grondenbank "Rivierherstel Leie, deel meanders."

3.4.3 SUBSIDIES

Noch het opmaken van de inrichtingsplannen en -uitvoeringsplannen, noch de effectieve inrichtingswerken maken momenteel deel uit van het subsidiedossier Seine Schelde.

Het verwerven van gronden komt niet in aanmerking voor subsidies.

Hoewel er geen directe cofinanciering is voorzien voor het deelluik natte natuur van Rivierherstel Leie, is de goede vooruitgang van dit onderdeel van cruciaal belang voor het subsidiedossier Seine Schelde.

3.5 OVERLEG EN COMMUNICATIE

Op 27 augustus 2018 kwam de **Stuurgroep Seine Schelde** samen en werden volgende agendapunten aangaande Rivierherstel Natte natuur besproken: stand van zaken van de grondenbank, de afgewerkte inrichtingsplannen voor Neerhoek – Ponthoek en Bavikhove – Ooigembos, en de aanpak van de Status Questionis met onder meer de opmaak van een GIS-project en de verdere aanpak om inrichtings- en uitvoeringsplannen op te maken.

Er was een **Klankbordgroep Seine Schelde** op 25 september 2018. Daarop werden betreffende Rivierherstel Natte natuur volgende items toegelicht: de conclusies van het overleg tussen ANB-VLM-DVW-LV-OMG, een stand van zaken van de grondenbank (VLM), de aanpak van de Status Questionis en de afgewerkt inrichtingsplannen voor Neerhoek-Ponthoek en Bavikhove-Ooigembos.

Op 20 februari 2018 was er een **Begeleidingscommissie** over de inrichtingsplannen voor Neerhoek-Ponthoek en Bavikhove-Ooigembos. In het kader van deze inrichtingsplannen werden ook **zिटdagen** georganiseerd voor de betrokken landbouwers en eigenaars te Dentergem en te Wielsbeke op respectievelijk 17 en 24 april 2018.

De natuur- en de landbouwsector werden **bilateraal** geïnformeerd op respectievelijk 11 juni 2018 en 28 augustus 2018.

3.6 FLANKEREND BELEID GOEDGEKEURD IN KADER VAN RIVIERHERSTEL

Het flankerend beleid krijgt gestalte via de Lokale Grondenbank. Er werden twee lokale grondenbanken met financiële stimuli opgericht. Hiertoe heeft VLM twee overeenkomsten afgesloten: één met W&Z en één met ANB. Met de grondenbank tracht de VLM aan de betrokken landbouwers in de 10 deelgebieden (deelgebieden) een keuzemogelijkheid te bieden: een financiële regeling met stimuli of ruilgrond (gelijkwaardige grond op een andere locatie, in de buurt van het bedrijf). In de 10 deelgebieden en binnen het zoekgebied (het grondgebied van de elf betrokken gemeenten buiten de

deelgebieden) kan de grondenbank van de VLM bijgevolg gronden aankopen. Dat gebeurt in opdracht van Waterwegen en Zeekanaal NV of het Agentschap voor Natuur en Bos. Naast de financiële regeling en de ruilgronden is er eveneens een opkoopregeling voorzien.

Financiële regeling in de 10 deelgebieden

Bij verkoop van gronden in de deelgebieden aan de Grondenbank geldt de volgende financiële regeling.

- De gebruiker ontvangt bij het beëindigen van zijn gebruik een extra financiële toeslag bovenop de vergoeding voor het beëindigen van het gebruik, de zogenaamde wijkersstimulus (2000 euro per hectare).
- De eigenaar van gronden binnen het deelgebied ontvangt een toeslag van maximaal 20% bovenop de geschatte waarde van de grond.
- Als de eigenaar ook de gebruiker is van het perceel, ontvangt hij naast de toeslag van maximaal 20% op de geschatte waarde van de grond ook de wijkersstimulus (2000 euro per ha) bij het beëindigen van zijn gebruik.

Financiële regeling buiten de deelgebieden: ruilgronden

Om ruilgrond te kunnen aanbieden aan landbouwers die verder willen werken als landbouwer, zoekt de Grondenbank ook percelen in de ruime omgeving van de deelgebieden, het zogenaamde “zoekgebied” (grondgebied van de 11 betrokken gemeenten) Daarom is er ook een financiële regeling bij verkoop van gronden buiten de gebieden aan de Grondenbank.

- Een gebruiker, die ook gronden gebruikt in de deelgebieden, ontvangt bij het beëindigen van zijn gebruik een extra financiële toeslag bovenop de vergoeding voor het beëindigen van het gebruik, de zogenaamde wijkersstimulus (2000 euro per hectare).
- Een gebruiker, die geen gronden gebruikt in de deelgebieden, ontvangt bij het beëindigen van zijn gebruik een extra financiële toeslag bovenop de vergoeding voor het beëindigen van het gebruik, de zogenaamde wijkersstimulus (1000 euro per hectare).

Overzicht vergoedingen en toelagen in het kader van het project Rivierherstel Leie

	Gronden binnen de deelgebieden	Gronden buiten de deelgebieden
Getroffen landbouwer in deelgebied	Vergoeding beëindigen gebruik + wijkersstimulus (2000 euro/ha)	Vergoeding beëindigen gebruik + wijkersstimulus (2000 euro/ha)
Niet getroffen landbouwer		Vergoeding beëindigen gebruik + wijkersstimulus (1000 euro/ha)
Eigenaar van een landbouwgronden binnen deelgebied	Geschatte waarde + een toeslag van maximaal 20%	

Opkoopregeling

Deze (eerder theoretische wegens hoge kostprijs) piste is voorzien in de overeenkomsten LGB VLM-ANB en LGB VLM-W&Z:

art. 12. Mits toestemming van ANB of W&Z kan VLM - mits voldaan is aan een aantal voorwaarden (landbouwer in hoofdberoep, 20% van gebruik gelegen in een deelgebied,..) - opdracht geven aan het aankoopcomité om te onderhandelen over de aankoop van het volledige bedrijf.

3.7 SAMENVATTING

Vorbereidende plannen en studies

In de periode 2011-2014 werden voor **alle 10 de gebieden** LER's opgemaakt door VLM en gebundeld in een **overkoepelend LER**.

Voor **4 deelgebieden** Laag-Vlaanderen, Posthoornhoek, Paters Mote en Bavikhove-Ooigem-bos is reeds een **bestemmingswijziging** doorgevoerd met het RUP Kortrijk en omgeving van 2008. Eén deelgebied, namelijk Sint-Baafs-Vijve, heeft reeds een groene bestemming. Het verder proces zal uitwijzen waar en wanneer de RUP's voor de overige vijf gebieden opgemaakt kunnen worden.

In de periode 2014-2018 werden **3 inrichtingsplannen** beschikbaar: Laag Vlaanderen, Bavikhove - Ooigem-bos en Neerhoek – Ponthoek.

Er zijn nog **geen uitvoeringsplannen of onteigeningsplannen** in opmaak.

Er lopen nog **geen omgevingsvergunningsaanvragen of onteigeningsprocedures**.

Ongewijzigd

Grondzaken

In de periode 2012-2019 kon voor **50,63 ha** aan gronden verworven worden via de grondenbank: **30,78 ha** in de 10 deelgebieden en **19,85 ha** ruilgronden. Gemiddeld gaat het om zo'n **7,2 ha/jaar**.

In Posthoornhoek kon **2,98 ha** rechtstreeks aangekocht worden door ANB, in Boelake (aandachtsgebied in kader van opportuniteiten) kon in 2018 **9,9 ha** door ANB aangekocht worden.

De totale oppervlakte die momenteel in eigendom is van een openbaar bestuur³ binnen de 10 deelgebieden is de som van de oppervlakte die reeds in eigendom was (97,84 ha) en de grondverwervingen via de grondenbank sinds 2012 (30,78 ha). Daarnaast kon 2,98 ha aangekocht worden door ANB in Posthoornhoek en 9,9 ha op basis van een opportuniteit in Boelake. In totaal is nu ongeveer 141,5 ha in eigendom van een openbaar bestuur, waarvan **131,6 ha binnen de 10 zoekgebieden**. Dit cijfer zegt nog niets over de directe of effectieve inzetbaarheid van deze gronden voor natte natuur. De gronden liggen immers verspreid in de deelgebieden of zijn nog niet vrij van gebruik (zie hieronder). Welke ingericht kunnen worden, kan meestal ook pas bepaald worden na de opmaak van de inrichtingsplannen.

Van de 131,6 ha is **tegen 01/01/2020 ongeveer 82 ha vrij van (landbouw)gebruik**. Op basis van de huidige inzichten en gegevens (over het beëindigen van pachtovereenkomsten) zal deze oppervlakte binnen 5 jaar (tegen 1/01/2024) toenemen met ongeveer 36 ha. In totaal zou dan 118 ha vrij van landbouwgebruik zijn. Dit betekent echter niet dat al deze gronden al kunnen ingericht worden met dezelfde redenen zoals hiervoor reeds aangegeven.

Ongewijzigd

Realisatie van de taakstelling natte natuur

Het streefbeeld voor natuurherstel in de Leievallei en de beoogde natuurtypes zijn gebaseerd op de resultaten van de voorafgaande Ecohydrologische studie (2007) en de Ecologische gebiedsvisie

³ Hierin zijn de gronden van gemeentebesturen ook meegeteld.

uitgevoerd door INBO (2007) en verder beoordeeld in het planMER (2008). De totale oppervlakte natte natuur kan gerealiseerd worden **door ecotoopwinst en ecotoopwijziging** naar de gewenste (valleigebonden) ecotopen.

De oorspronkelijk vooropgestelde **oppervlakte doelstelling van 500 ha** blijft behouden, er is geen beslissing tot reductie ervan. Over de concrete invulling van deze doelstelling kan verder onderzoek gebeuren, waarbij alle opties open blijven. De taakstelling werd in 2010 verdeeld over **10 deelgebieden**, met elk een oppervlakte taakstelling naar de te realiseren natte natuur (cfr. bijlage 6 van het BVR 2010). De oppervlaktes en begrotingen zijn **indicatief**.

Ongewijzigd

Oppervlakte die in aanmerking komt voor effectieve inrichting op korte termijn

Om in aanmerking te komen voor inrichting dienen de gronden in eigendom te zijn en vrij van gebruik en mag er geen effect zijn op omliggende percelen die nog in landbouwgebruik zijn. Momenteel voldoet 21,7 ha aan deze criteria. Daarenboven dient uiteraard het inrichtingsplan voor het betreffende deelgebied reeds beschikbaar te zijn. Hierdoor valt de oppervlakte in Posthoornhoek af en blijkt dat **10 ha momenteel in aanmerking komt om in te richten**.

Bij nadere concretisering van de plannen werd de oppervlakte teruggebracht van 12,2 ha naar 10 ha.

Effectieve realisatie

Eind 2018 werd 1,6 ha bebossing gerealiseerd in Bavikhove – Ooigemboos en bedroeg de resterende taakstelling dus 498,4 ha.

In 2019 werden geen gronden ingericht, de resterende taakstelling blijft ongewijzigd.

Begin 2020 zal bijkomend 2,4 ha ingericht worden in Bavikhove – Ooigemboos en in het najaar 2020 plant ANB de inrichting van 7,6 ha in Neerhoek-Ponthoek.

Eind 2020 zou dan in totaal 11,6 ha gerealiseerd zijn en zou de resterende taakstelling 488,4 ha bedragen.

Financiering

Op basis van ramingen bij de 3 beschikbare inrichtingsplannen wordt de gemiddelde kostprijs voor inrichting op 17.250 euro/ha (incl. BTW) ingeschat. Er wordt op basis van dit gemiddelde geraamd dat voor de **inrichting** van 500 ha natte natuur ongeveer een budget van **9.000.000 euro** (incl. BTW) nodig is. Voor de studies ter voorbereiding van de uitvoering is bijkomend 1.000.000 euro (incl. BTW) nodig.

Jaarlijks kan een deel van het totale beschikbare budget binnen ANB gebruikt worden voor Rivierherstel Leie.

Voor de **resterende 376,5 ha** die minstens nog dient **verworven** te worden (op basis van de huidige inzichten), wordt een noodzakelijk budget van minstens **23.000.000 euro** ingeschat.

ANB staat (binnen de perken van de beschikbare kredieten) in voor de financiering van het jaarlijkse budget van de Grondenbank 'Rivierherstel Leie, deel natte natuur'.

Noch het opmaken van de inrichtingsplannen en -uitvoeringsplannen, noch de effectieve inrichtingswerken maken momenteel deel uit van het subsidiedossier Seine Schelde. Het verwerven van gronden komt niet in aanmerking voor subsidies.

Ongewijzigd

3.8 10 DEELGEBIEDEN

DEELGEBIED 1: Laag Vlaanderen

DEELGEBIED 2: Posthoornhoek

DEELGEBIED 3: Paters Mote

DEELGEBIED 4: Bavikhove - Ooigembos

DEELGEBIED 5: Sint-Baafs-Vijve

DEELGEBIED 6: Oeselgem Mandel

DEELGEBIED 7: Neerhoek - Ponthoek

DEELGEBIED 8: Heuvelhoek

DEELGEBIED 9: Gottem Pereboom

DEELGEBIED 10: Grammene

DEELGEBIED 1: LAAG VLAANDEREN

Contour deelgebied
43,2 ha
Netto-oppervlakte
39,2 ha
Oppervlakte op korte termijn in te richten
0 ha

Vorbereidende fase

Verwervingen

Reeds in eigendom: 0,28 ha
<ul style="list-style-type: none"> • Waarvan reeds in eigendom was: 0,28 ha • waarvan via grondenbank: /
Reeds in eigendom en vrij van (landbouw)gebruik tegen 01/01/2020: 0 ha
Vooruitzichten: /

Inrichtingsplan

Het inrichtingsplan werd opgemaakt in 2014
Er was een begeleidingscommissie met alle betrokken actoren op 31/10/2013.

Uitvoeringsplan

Nog niet aan de orde.

Bestemmingswijziging

GRUP Leievallei en open ruimte omgeving Kortrijk, deelplan 5 Plaatsbeek – Ooigembos, 2008 VEN-gebied

Vergunningen

Nog niet aan de orde.

Uitvoering

Aanbesteding werken

Nog niet aan de orde.

Start werken

Nog niet aan de orde.

Samenvatting

<ul style="list-style-type: none"> • Verdere inspanningen/maatregelen nodig voor de verwerving van de gronden. • Systematisch opmaken uitvoeringsplannen voor mogelijks in te richten percelen.

DEELGEBIED 2: POSTHOORNHOEK

Contour deelgebied
71,4 ha
Netto-oppervlakte
67,4 ha
Oppervlakte op korte termijn in te richten
9,5 ha

Voorbereidende fase

Verwervingen

Reeds in eigendom: 12,5 ha (19%)
<ul style="list-style-type: none"> • Waarvan reeds in eigendom was: 9,5 ha • waarvan via grondenbank: /
Reeds in eigendom en vrij van (landbouw)gebruik tegen 01/01/2020: 9,5 ha
Vooruitzichten: /

Inrichtingsplan

Het inrichtingsplan zal in de komende jaren worden opgemaakt.

Uitvoeringsplan

Nog niet aan de orde

Bestemmingswijziging

GRUP Leievallei en open ruimte omgeving Kortrijk, deelplan 5 Plaatsbeek – Ooigembos, 2008 VEN-gebied

Vergunningen

Nog niet aan de orde.

Uitvoering

Aanbesteding werken

Nog niet aan de orde

Start werken

Nog niet aan de orde

Samenvatting

<ul style="list-style-type: none"> • Verdere inspanningen/maatregelen nodig voor de verwerving van de resterende ha. • Opmaak inrichtingsplan

DEELGEBIED 3: PATERS MOTE

Contour deelgebied
20,9 ha
Netto-oppervlakte
18,9 ha
Oppervlakte op korte termijn in te richten
0 ha

Voorbereidende fase

Verwervingen

Reeds in eigendom: 0 ha (0%)
<ul style="list-style-type: none"> • Waarvan reeds in eigendom was: 0 ha • waarvan via grondenbank: 0 ha
Reeds in eigendom en vrij van (landbouw)gebruik tegen 01/01/2020: 0 ha
Vooruitzichten: /

Inrichtingsplan

Het inrichtingsplan zal in de komende jaren worden opgemaakt.

Uitvoeringsplan

Nog niet aan de orde.

Bestemmingswijziging

GRUP Leievallei en open ruimte omgeving Kortrijk, deelplan 5 Plaatsbeek – Ooigembos, 2008 VEN-gebied

Vergunningen

Nog niet aan de orde.

Uitvoering

Aanbesteding werken

Nog niet aan de orde.

Start werken

Nog niet aan de orde.

Samenvatting

<ul style="list-style-type: none"> • Verdere inspanningen/maatregelen nodig voor de verwerving van de gronden. • Opmaak inrichtingsplan

DEELGEBIED 4: BAVIKHOVE - OOIGEMBOS

Contour deelgebied
77 ha
Netto-oppervlakte
48,5 ha
Oppervlakte op korte termijn in te richten
1,6 ha bebossing uitgevoerd eind 2018. 2,4 ha, de rest kan nog niet ingericht worden omdat er anders effecten zijn op de omliggende gronden.

Vorbereidende fase

Verwervingen

Reeds in eigendom: 33ha (68%)
<ul style="list-style-type: none"> • Waarvan reeds in eigendom was: 30,6 ha • waarvan via grondenbank: 2,3 ha
Reeds in eigendom en vrij van (landbouw)gebruik tegen 01/01/2020: 32,9 ha
Vooruitzichten: /

Inrichtingsplan

Het inrichtingsplan werd opgemaakt in 2017-eerste helft 2018. Er was een begeleidingscommissie met alle betrokken actoren op 20 februari 2018. Het plan werd besproken op de stuurgroep van 27 augustus 2018.

Uitvoeringsplan

Nog te bekijken

Bestemmingswijziging

GRUP Leievallei en open ruimte omgeving Kortrijk, deelplan 5 Plaatsbeek – Ooigembos, 2008 VEN-gebied

Vergunningen

Nog te bekijken

Uitvoering

Aanbesteding werken

<ul style="list-style-type: none"> • ontbossing en bebossing door ANB zelf

Start werken

?- afhankelijk van de snelheid van opmaak uitvoeringsplan en van verkrijgen vergunning
--

Uitgevoerd

1.6 ha bebost in 2018

Samenvatting

<ul style="list-style-type: none"> • Verdere inspanningen/maatregelen nodig voor de verwerving van de resterende ha • Systematisch opmaken uitvoeringsplannen voor mogelijks in te richten percelen.
--

DEELGEBIED 5: SINT-BAAFS-VIJVE

Contour deelgebied
41,3 ha
Netto-oppervlakte
34 ha
Oppervlakte op korte termijn in te richten
0 ha

Voorbereidende fase

Verwervingen

Reeds in eigendom: 6,3 ha (19%)

- Waarvan reeds in eigendom was: 6,3 ha
- waarvan via grondenbank: 0 ha

Reeds in eigendom en vrij van (landbouw)gebruik tegen 01/01/2020: 6,3 ha

Vooruitzichten: /

Inrichtingsplan

Het inrichtingsplan zal in de komende jaren worden opgemaakt.

Uitvoeringsplan

Nog niet aan de orde.

Bestemmingswijziging

Nog te bekijken, is reeds natuurgebied op het gewestplan

Vergunningen

Nog niet aan de orde.

Uitvoering

Aanbesteding werken

Nog niet aan de orde.

Start werken

Nog niet aan de orde.

Samenvatting

- Verdere afstemming nodig over de bestemmingswijziging.
- Verdere inspanningen/maatregelen nodig voor de verwerving van de gronden.
- Opmaak inrichtingsplan.

DEELGEBIED 6: OESELGEM MANDEL

Contour deelgebied
98,8 ha
Netto-oppervlakte
91 ha
Oppervlakte op korte termijn in te richten
0 ha

Voorbereidende fase

Verwervingen

Reeds in eigendom: 12,1 ha (12%)

- Waarvan reeds in eigendom was: 11,1 ha
- waarvan via grondenbank: 1 ha

Reeds in eigendom en vrij van (landbouw)gebruik tegen 01/01/2020: 7,5 ha

Vooruitzichten: /

Inrichtingsplan

Het inrichtingsplan wordt opgemaakt in de komende jaren.

Uitvoeringsplan

Nog niet aan de orde.

Bestemmingswijziging

Nog te bekijken

Vergunningen

Nog niet aan de orde.

Uitvoering

Aanbesteding werken

Nog niet aan de orde.

Start werken

Nog niet aan de orde.

Samenvatting

- Verdere afstemming nodig over de bestemmingswijziging.
- Verdere inspanningen/maatregelen nodig voor de verwerving van de resterende ha.
- Opmaak inrichtingsplan

DEELGEBIED 7: NEERHOEK - PONTHOEK

Contour deelgebied
107 ha
Netto-oppervlakte
99,4 ha
Oppervlakte op korte termijn in te richten
7,6 ha (inrichting mogelijk na opzegging pacht, actie opgestart)

Vorbereidende fase

Verwervingen

Reeds in eigendom: 23,3 ha (24%) <ul style="list-style-type: none"> • Waarvan reeds in eigendom was: 13,9 ha • waarvan via grondenbank: 9,4 ha
Reeds in eigendom en vrij van (landbouw)gebruik tegen 01/01/2020: 10,9 ha Vooruitzichten: 12,5 ha komt vrij na binnen 5 jaar

Inrichtingsplan

Het inrichtingsplan voor een eerste fase 1 (43 ha) werd opgemaakt 2017-eerste helft 2018. Er was een begeleidingscommissie met alle betrokken actoren op 20 februari 2018. Het plan werd besproken op de stuurgroep van 27 augustus 2018. Overleg met de provincie en VMM ivm maatregelen op de Zaubeeek.
--

Uitvoeringsplan

Nog verder te bekijken

Bestemmingswijziging

Nog verder te bekijken

Vergunningen

Eerst dient het uitvoeringsplan opgemaakt te worden.
--

Uitvoering

Aanbesteding werken

De eerste werken kunnen vrij snel na uitvoeringsplan en verkrijgen omgevingsvergunning uitgevoerd worden.

Start werken

Eerste werken normaal voorzien in 2020 voor 9ha

Samenvatting

<ul style="list-style-type: none"> • Verdere afstemming nodig over de bestemmingswijziging. • Verdere inspanningen/maatregelen nodig voor de verwerving van de resterende 20 ha van fase 1. • Systematisch opmaken uitvoeringsplannen voor mogelijks in te richten percelen. • Opmaak inrichtingsplan voor fase 2/rest van het projectgebied
--

DEELGEBIED 8: HEUVELHOEK

Contour deelgebied
57,4 ha
Netto-oppervlakte
52,8 ha
Oppervlakte op korte termijn in te richten
0 ha

Vorbereidende fase

Verwervingen

Reeds in eigendom: 13,4 ha (25%) <ul style="list-style-type: none"> • Waarvan reeds in eigendom was: 0 ha • waarvan via grondenbank: 13.4 ha
Reeds in eigendom en vrij van (landbouw)gebruik tegen 01/01/2020: 0 ha Vooruitzichten: 13,4 ha komt vrij binnen de 5 jaar

Inrichtingsplan

Het inrichtingsplan wordt opgemaakt binnen de komende jaren.
--

Uitvoeringsplan

Nog niet aan de orde.

Bestemmingswijziging

Nog te bekijken

Vergunningen

Nog niet aan de orde.

Uitvoering

Aanbesteding werken

Nog niet aan de orde.

Start werken

Nog niet aan de orde.

Samenvatting

<ul style="list-style-type: none"> • Verdere afstemming nodig over de bestemmingswijziging. • Verdere inspanningen/maatregelen nodig voor de verwerving van de resterende ha. • Opmaak inrichtingsplan

DEELGEBIED 9: GOTTEM PEREBOOM

Contour deelgebied
43,3 ha
Netto-oppervlakte
38,3 ha
Oppervlakte op korte termijn in te richten
0 ha

Voorbereidende fase

Verwervingen

Reeds in eigendom: 6,7 ha (17%)

- Waarvan reeds in eigendom was: 6,7 ha
- waarvan via grondenbank: 0 ha

Reeds in eigendom en vrij van (landbouw)gebruik tegen 01/01/2020: 6,7 ha

Vooruitzichten: /

Inrichtingsplan

Het inrichtingsplan zal in de komende jaren worden opgemaakt.

Uitvoeringsplan

Nog niet aan de orde.

Bestemmingswijziging

Nog te bekijken.

Vergunningen

Nog niet aan de orde.

Uitvoering

Aanbesteding werken

Nog niet aan de orde.

Start werken

Nog niet aan de orde.

Samenvatting

- Verdere afstemming nodig over de bestemmingswijziging.
- Verdere inspanningen/maatregelen nodig voor de verwerving van de gronden.
- Opmaak inrichtingsplan

DEELGEBIED 10: GRAMMENE

Contour deelgebied
140,9 ha
Netto-oppervlakte
126,2 ha
Oppervlakte op korte termijn in te richten
0 ha

Voorbereidende fase

Verwervingen

Reeds in eigendom: 24,2 ha (19%) <ul style="list-style-type: none"> • Waarvan reeds in eigendom was: 19,5 ha • waarvan via grondenbank: 4,8 ha
Reeds in eigendom en vrij van (landbouw)gebruik tegen 01/01/2020: 8,2 ha
Vooruitzichten: /

Inrichtingsplan

Het inrichtingsplan zal in de komende jaren worden opgemaakt.

Uitvoeringsplan

Nog niet aan de orde.

Bestemmingswijziging

Nog te bekijken.

Vergunningen

Nog niet aan de orde.

Uitvoering

Aanbesteding werken

Nog niet aan de orde.

Start werken

Nog niet aan de orde.

Samenvatting

<ul style="list-style-type: none"> • Verdere afstemming nodig over de bestemmingswijziging. • Verdere inspanningen/maatregelen nodig voor de verwerving van de gronden. • Opmaak inrichtingsplan

4 BIJLAGEN

4.1 BEKNOPTE HISTORIEK

BESLISSING VLAAMSE REGERING 2006 (VR2006/1606/DOC.0610 EN DOC.0610BIS)

Op **16 juni 2006** heeft de Vlaamse Regering volgende beslist:

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van de voorbereiding van het geïntegreerd plan Seine Schelde;
2. De Vlaamse minister, bevoegd voor openbare werken, te gelasten met de verdere voorbereiding van het geïntegreerde plan Seine Schelde en inzonderheid:
 - Met de **coördinatie** van het project;
 - Met de uitvoering van de vereiste studies, miv. een **onderzoek naar het gepaste instrumentarium** voor de effectieve realisatie van het luik Rivierherstel, in overleg met de betrokken Vlaamse administraties;
 - Met de opmaak van de noodzakelijke **MER-studies**.
1. De Vlaamse minister, bevoegd voor leefmilieu, gelast de **VLM** opdracht te geven een **landbouwstudie** voor de betrokken delen van de Leievallei uit te voeren en als partner op te treden bij de effectieve realisatie van het luik Rivierherstel.
2. De Vlaamse minister, bevoegd voor buitenlands beleid, te gelasten om in samenwerking met de minister, bevoegd voor de openbare werken, een overeenkomst met het Waalse Gewest en Frankrijk voor te bereiden met betrekking tot de **subsidieaanvraag** aan de Europese Unie en de uitvoering van de werken.

In **2007** werd een subsidiedossier in het kader van het TEN-programma voor dit geïntegreerde plan ingediend bij de Europese Commissie en werden **subsidies** ontvangen voor het Europese budgetteringsprogramma 2007-2013.

BESLISSING VLAAMSE REGERING 2010 (VR 2010 1712 DOC.128TER)

Op **17 december 2010** besliste de Vlaamse Regering:

1. Kennis te nemen van het planMER Seine Schelde (voor de Leie-as) en de erin verwerkte studies.
2. Waterwegen en Zeekanaal te belasten met de **coördinatie van de uitvoering** van het geïntegreerde project (incl. de voortgangsbewaking van het luik Rivierherstel) en een **stuurgroep** op te richten om voor het **luik Rivierherstel de voortgang van de uitvoering conform bijlage 6 te bewaken** en de samenwerking met ANB en VLM te verzekeren, die in een samenwerkingsovereenkomst wordt verankerd. .
3. Waterwegen en Zeekanaal te belasten met de oprichting van een **Klankbordgroep** ter opvolging van het project, en **begeleidingscommissies** voor de begeleiding van de inrichting van de diverse deelgebieden en de monitoring van de ingerichte deelgebieden.
4. Waterwegen en Zeekanaal te belasten met de **uitvoering van het geïntegreerde plan Seine Schelde, met uitzondering van de ontwikkeling van 500 ha watergebonden, terrestrische natuur**.

5. Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) opdracht te geven **tot uitvoering van de maatregelen**, met inbegrip van de daartoe **noodzakelijke studies**, voor de **ontwikkeling van 500 ha natte natuur**.
6. de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) te belasten met de opmaak van de **benodigde LER's** (landbouweffectenrapporten) zowel voor de gebieden reeds vastgelegd door een RUP als voor de overige deelgebieden.
7. De VLM opdracht te geven een **grondenbank Leievallei met stimuli op te richten** ter verwerving van de gronden in het projectgebied en mogelijke ruilgronden in het zoekgebied. VLM maakt hiertoe overeenkomsten met ANB en W&Z (op heden DVW).
8. Waterwegen en Zeekanaal opdracht te geven verder nog vereiste studies uit te voeren met het oog op het aanhouden van de vooropgezette timing van uitvoering der werken
9. De ontwikkeling van natte natuur in de 10 projectgebieden uit te voeren binnen het huidige personeelskader van ANB.

Begin 2014 werd een landbouweffectenrapport (**LER's**) opgeleverd voor de 10 geselecteerde deelgebieden, waaruit bleek dat de te verwachten impact van de geplande grondonttrekking in deze deelgebieden op de landbouwsector beduidend groter is dan aanvankelijk ingeschat.

AANSTELLEN BIJZONDER COÖRDINATOR

Gelet op het aldus ontstane spanningsveld tussen de natuursector enerzijds en de landbouwsector anderzijds, beslisten beide toenmalige bevoegde ministers op **21 maart 2014** dan ook om de heer ir. Roland Vancauwenberghe aan te duiden als **bijzondere coördinator (BC)** voor het element "natte natuur" binnen het luik Rivierherstel Leie. Zijn taak bestond er onder meer in het nodige overleg tussen de verschillende stakeholders te organiseren en haalbare oplossingen uit te werken voor de creatie van natte natuur in de onderzochte deelgebieden (o.a. op vlak van timing, fasering, budgettering en financiële stimuli).

MEDEDELING VLAAMSE REGERING 2014 (VR 2014 1912 MED.0447BIS)

Op **19 december 2014** deelden ministers Schauvliege en Weyts de eerste conclusies van deze coördinatieopdracht mee aan de Vlaamse regering. Tegelijkertijd werd de BC belast met een **vervolgopdracht**:

- voorstel van invulling uitwerken voor 300 ha, met timing, fasering en budgettering;
- hoe bijkomende natuur kan gerealiseerd worden (o.a. natuurverweving, agrarisch natuurbeheer).

Er werd in de opdrachtformulering benadrukt dat de vooruitgang van het Luik Binnenvaart van Seine-Schelde (via de Leie-as) op geen enkel moment mag gehypothekeerd worden.

Op **18 juli 2015** rondde de BC zijn werkzaamheden af en legde zijn eindrapport voor aan de betrokken administraties en ministers.

GRANT AGREEMENT 2015 (INEA/CEF/TRAN/M2014/ 1049241)

Het in februari 2015 gezamenlijk door de Franse, Waalse en Vlaamse projectpartners ingediende **subsidiedossier "Seine-Schelde 2020"** (in antwoord op de 1^e call onder het CEF Transport) werd in **juli 2015** door de Europese Commissie goedgekeurd voor betoelaging, en dit voor de periode 2014-2019. Deze beslissing werd formeel vastgelegd in de op **3 december 2015 ondertekende Grant Agreement**.

Voor Vlaanderen worden hierbij, uitgaande van een projectvolume van 342 miljoen euro, in totaal 141 miljoen euro aan Europese subsidies in het vooruitzicht gesteld.

PARLEMENTAIRE COMMISSIE 2016

Natuurpunt startte in **maart 2015** een petitie om de oorspronkelijke, in de plan-MER Seine-Schelde opgenomen oppervlakte-doelstelling m.b.t. natte terrestrische natuur (500 ha) te behouden en niet af te zwakken tot 300 ha. De belangrijkste conclusies van de **parlementaire Commissie** voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn van **12 april 2016** waren:

- de oorspronkelijke, in de plan-MER vooropgestelde **oppervlakte-doelstelling blijft behouden**, er is immers geen beslissing tot reductie ervan.
- omtrent de **concrete invulling** van deze doelstelling dient verder onderzoek te gebeuren, waarbij alle opties open blijven.

Aansluitend bij voorgaand punt vermelden we dat **Natuurpunt** waar mogelijk pleit voor het zo snel mogelijk opstarten van de realisatie van natte natuur op het terrein. Natuurpunt heeft al meermaals duidelijk aangegeven dat zij - in geval van een verder talmen vanwege de overheid of ingeval van een reductie van de oppervlakte-doelstelling - één of meerdere juridische procedures op te starten t.a.v. het project Seine-Schelde als geheel. Ook vanuit de **landbouwkoepels** en de (mogelijks) betrokken landbouwers wordt gepleit voor een **snelle en definitieve besluitvorming**, gevolgd door een **duidelijke communicatie** van wat er nu al dan niet wordt voorzien.

ANTWOORD VAN MINISTER SCHAUVLIEGE EN WEYTS OP SCHRIFTELIJKE VRAAG VAN TINE SOENS DD. 24 MEI 2017

Op de vraag van minister Schauvliege naar een concreet en gedetailleerd voorstel voor actie op korte termijn, hebben ANB en VLM voorgesteld (cfr. brief dd. 19.05.16) om in eerste instantie te focussen op de deelgebieden **Neerhoek-Ponthoek (fase1)** enerzijds en **Bavikhove-Ooigembo**s anderzijds, dit mede gelet op het feit dat heel wat gronden hier al in eigendom van de overheid zijn. Inrichting voor Neerhoek -Ponthoek is voorzien in 2019 en verloopt in twee fasen, namelijk fase 1 tussen de meander en de weg en fase 2, de buitenkant van de meander. De uitvoering van Bavikhove-Ooigembo wordt voorzien in 2020.

